

deliberatum iudiciale. Exempla uero causarum sunt themata scilicet.
*Constitutioque causae repta statim placet. Considerare utrum casus sit simplex annuncta
 & iuncta erit. utrum ex pluribus; questionibus; iuncta; anexa; aliq. comparatione.*

In his duobus libris cicero nihil nisi de inuentione tractat. idcirco per ordinem
 que sine inuentione demonstrat; Post quam inquit constitutio inuenietur. si de
 re debebis causam utrum simplex sit annuncta; Idem utrum de iure agat. An de
 pluribus; Constitutio sic inuenit. occidisti. non occidisti. aut iure occidisti. Causa uero
 hec est An occiderit. An iure occiderit; Ergo hac causa simplex annuncta sit. si
 de iure debemus; Deinde. iuncta. utrum ex pluribus; questionibus; anexa; aliq. comparatio
 ne; Ex pluribus; questionibus; causa iuncta est. ut in ueris accusat uerres. quod multa
 furui sit. quod ciues. necari quod peccata uero commiserit; Itaque quando ex pluribus;
 questionibus; causa iuncta est. ipse questiones inter se diuersas sunt; Ex comparatione
 aut causa iuncta est. cum quid potissimum faciendum sit considerat; Ut in diuisione
 agit. utrum cicero accuset. An ceteris; Sed quia comparandi duo modi sunt compara
 tiuus & suplatiuus. Idcirco aut ex comparatione. in qua per mentionem utrum. po
 tius. An quid potissimum sit querit; Verum his locis que tractabimus. ipse & iam
 cicero perspicua exempla supponit; Deinde si de iure uideatur. ut ratione aut iure sit

Primo inquit constitutio inuenienda est. scilicet ^{utrum sit} causa simplex annuncta. tertio
 in ratione. An inscriptio sit controuersia; Scriptum namque leges accipiamus.
 & senatus consultum. & testamentum. & uerba sola. & multa huiusmodi; Huius
 scriptiois genera sunt quinque ut ipse primum rebus de nominibus iudicauit. Idem.
 primum. scriptum & uoluntas; secundum leges contrarie. tertium. ambiguitas. quar
 tum. collectio siue ratiocinatio. quintum definitio legalis. ut est. in ceciliانا;

*Ratio est autem cum uoluntate inscriptione. sed in aliqua argumentatione. ut si in alio
 & questione*
Ideo autem cum omnis ratio non inscriptione. sed in aliqua argumentatione consistat.
 quoniam & per inscriptionem habet. & scriptum. ratio habet. Sed cum auctoritate. quip
 pe ex scripto. idem ex testamento ut lege uenientem; Ergo inquit ratio est. cum
 res que in ^{ten}conspione uersa. non auctoritate legis sed in argumentatione uersa;
 de iure considerato generis causas.

uelle & uoluisse idē causa quā quid hosti sit ostendim; attributū psonae idē
 expsona. attributa aut negotio idē qd aut ex facto; Causa tribuit in pul
 sione & ratiocinatione; Ratiocinatione scilicet & nō ratiocinatione illā ut
 sup legim syllogismi; Ut amor. iracundia. aegritudo; In iracundiā &
 irā hoc intē ē. qd iracundia ppetua ē. irā ad tempus suscipit; Atq; hoc fit.
 ut iracundia sit impulsio. irā ratiocinatio. Ut odio quis iratus metu occidi
 se dicat. qd ē ratiocinationis. & erū iracundū ē. quia semper ad impuls
 sione dicim. quae ppter talem naturā admissū facin possit ostendere;
 egritudine ā morbiū animi posuit nō corporale; In quib; aut cōmodiali
 quid maioris adipiscendi causa. aut maioris uitandi incōmodi suscipit;
 ✓ taliquid cōmodi suscipiat ppter duas res. uelut manus aliquid cōmodū ē
 sequant. uelut manus incōmodū de utem; Hic locus sic aliquid ē fundamētū
 idē causa; Nā nihil factū ē. cuiq; pbat nō aliquid quare factū sit ostendit;
 Quid sit causa q̄ parte uoluntate. siue p impulsione siue p ratiocinatione;
 Accusator ergo cū impulsione aliquid factū ē dicat; Locis ē firmationis. acui
 sa p impulsione pmodatis. lāq; ē firmationis pceptis datis. redit ad rep
 hensionis modos. Quis simili impulsu aliquid cōmiserint & similitudinē
 clatione; Ut applices exemplū & doceas simile ē parauido; & ipsius ani
 mi adfectionis ex ^{amplificatio} plicatione curandū ē. et ipsius adfectionis.
 hoc ē. resit ^{amplificatio} explicatio; ut nimirū uideat si qd facin tali purbatione
 cōmotū animi accesserit. Idē. ut ueri simile pbet. & p exemplū & p expli
 catione animi adfectionis; ut qd ei fieri possit. Quātū in hac re fieri
 possit; quid in opinione ei quē arguē fuerit. Ut nō solū quid ē fecit sit.
 uerū & iā quid sperauerit; si ostendit ei uisum ē. quā arguat; Ut uo
 luerit ē criminet & iā si effectus defuit; nā opinio dupliciter fallit; ut
 ex eo causā habuerit. quia timuit. quia sperauit. & iā si nihil aut
 cōmodi aut incōmodi acceperit; Nā opinio dupliciter fallit. Opinio
 fallit in re. cū opinio uera nō est. & erat ab eo qd in uerō ē. Ut cū res mala
 sit. bona credat. Vel cōtra; euenit fallit opinione cō opinio quid uerax.

Publication of material is subject to authorisation
and charge!

Please send the specimen copy to:

ÖNB Bildarchiv

Josefsplatz 1, A-1015 Vienna

E-mail: bildarchiv@onb.ac.at

Credit line:

Austrian National Library Vienna, Picture Archive